

Postimehe Fondi Noor-Eesti teadusgrandi taotlemise eeskiri

Nagu sada aastat tagasi, on praegugi Eesti jaoks eksistentsiaalse tähtsusega küsimus eestluse ja euroopluse vahekorra. Muutunud aja ja olude tõttu ootab see küsimus uut mõtestamist ja uudet lahendust.

Postimehe Fondi Noor-Eesti teadusgrandi eesmärk on arendada ja mitmekesistada humanitaar- ja ühiskonnateaduslikke uuringuid, mis aitavad kaasa eesti rahvuse, keele ja kultuuri kestlikkusele ja mille uurimistulemused on potentsiaalselt tähenduslikud ja olulised Eesti ühiskonna enesetunnetuse arengule 21. sajandi globaliseerunud maailmas.

Nagu sada aastat tagasi, ootame sellele küsimusele vastuse sõnastamist eelkõige noortelt. Seetõttu antakse osa grante nendele teadlastele, kelle doktorikraad on omandatud mitte varem kui kümme aastat enne taotletava grandide algust.

1. Nõudmised teadusgrandi taotlejale

1.1. Doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.

1.2. Postimehe Fondi teadusgranti antakse samale teadlasele välja maksimaalselt kaks korda järjest.

1.3. Grandihoidja on kohustatud Postimehe Fondi rahastatud uuringute tulemused avaldama eesti keeles ja neid ajakirjanduse ning muu meedia vahendusel tutvustama laiemale avalikkusele. Soovitav on tulemuste avaldamine ka teistes keeltes rahvusvaheliselt eelretsenseeritavates väljaannetes.

1.4. Postimehe Fondi teadusgrandi taotleja ei tohi grandiperioodi jooksul olla ühegi teise teadusgrandi juht või vastutav täitja. See piirang ei laiene arendusprojektide juhtimisele.

2. Nõudmised partnerasutusele

2.1. Partnerasutusena kvalifitseeruvad positiivselt evalveeritud Eesti teadus- ja arendusasutused.

2.2. Partnerasutus sõlmib grandihoidjaga grandide planeeritud kestvuse ajaks töölepingu grandihoidja kvalifikatsioonile vastaval teadustöötaja töökohal.

2.3. Partnerasutus tagab teadusgrandi täitmiseks vajaliku töökeskkonna (sh tööruumid, haldus- ja tugistruktuurid jms) uuringu valdkonnaga seotud teadusüksuses.

3. Postimehe Fondi teadusgrandi kestus ja suurus

3.1. Postimehe Fondi teadusgrandi pikkus on kuni kolm aastat.

3.2. Grandi rahaline maht on kuni 100 000 eurot aastas.

3.3. Grant katab grandihoidja töötasu, vajadusel ühe doktorandi stipendiumi või abitööjõu töötasu ühes juurdekuuluvate maksudega, teadustöoga seotud kulud (maksimaalselt kuni 20% grandide üldsummast) ja partnerasutuse üldkululõivu (maksimaalselt 20% grandide üldsummast).

4. Postimehe Fondi teadusgrandi taotlemise kord

4.1. Postimehe Fondi teadusgrandi taotlusvooru kuulutab välja ja korraldab Fondi teadusnõukogu (allpool: teadusnõukogu), kes määrab ühtlasi taotlustele esitatavad nõuded.

2.2. Teadusnõukogu koosseisu kinnitab Postimehe Fondi juhatus ja see avalikustatakse Fondi kodulehel.

4.3. Teadusgrandi taotlus ja vajalikud dokumendid esitatakse eesti keeles.

4.4. Taotluste esitamise tähtaeg on 6. jaanuar ja tulemused teatatakse 15. märtsil, grandiperiood algab 1. aprillist.

4.5. Grandi taotlus esitatakse elektrooniliselt Eesti teadusinfosüsteemi (etis.ee) kaudu.

4.6. Teadusgrandi taotlusvormis sisalduvad:

- üldandmed grandi taotleja ja partnerasutuse kohta ning uurimisprojekti annotatsioon (kuni 1000 tähemärki);
- Partnerasutuse nõusolek taotlejaga töölepingu sõlmimiseks grandi saamise korral.
- Uurimisprojekti teaduslik põhjendus pikkusega kuni 1000 sõna kasutatud kirjanduse nimekirja arvestamata. Põhjenduse kohustuslikud jaotused on *Teema olulisus*, *Probleemipüstitus*, *Teoreetiline taust ja meetod*, *Tulemuste mõju* (eelkõige eesti ühiskonna enesetunnetuse arengule ja eesti rahvuse, keele ja kultuuri kestlikkusele).
- taotleja lühike elulookirjeldus koos kuni 10 teema jaoks olulisima publikatsiooni loeteluga;
- kui projekti raames planeeritakse teha inimuuringuid, siis eetikanõukogu kinnitus.

4.7. Taotleja küsib kahelt oma uurimisvaldkonna juhtivalt teadlaselt nõusoleku kirjutada taotluse kohta soovitus/hinnang ja lisab nende nimed taotlusvormi vastavasse lahtrisse. Pärast taotluse esitamist saadetakse soovitajatele ETISE keskkonna kaudu kutse kirjutada taotlusele hinnang. Hinnangud on konfidentsiaalsed, neid ei avaldata taotlejale. Soovitajatel on aega hinnangu andmiseks kaks nädalat. Ilma hinnangu(te)ta või hinnangutähtaja ületanud taotlust menetlusse ei võeta.

5. Granditaotluste hindamise kord

5.1. Granditaotlused, p. 4.7 märgitud soovituse ja muud taotluse materjalid vaatab läbi Postimehe Fondi teadusnõukogu.

5.2. Teadusnõukogu liikmed on kohustatud järgima taotluste hindamise juhendit ja teavitama nõukogu, kui neil on mõne taotluse suhtes huvide konflikt, mis puhul nõukogu liige selle taotluse hindamisel ei osale. Teadusnõukogul on õigus konsulteerida pädevate asutuste ja nõuandvate kogudega (Eesti Teaduste Akadeemia jt), samuti rääkida läbi partnerasutustega.

5.3. Kõik granditaotluse materjalid on konfidentsiaalsed. Teadusnõukogu liikmed ei tohi avalikustada taotlustes sisalduvat teavet ega kasutada seda enda või kellegi teise huvides või kahjuks.

5.4. Nõuetele vastavad taotlused paigutab teadusnõukogu pingeritta salajase hääletamise teel lihthäälteenamuse alusel. Võrdse arvu hääli saanud taotluste reastamiseks võidakse korraldada mitu hääletusvooru. Kui pingerida ei õnnestu nõnda määratleda, eelistatakse taotlust, mille esitaja on omandanud doktorikraadi hiliseima kuupäevaga.

5.5. Fond planeerib rahastada aastas kolme granti. Üksikutes taotlusvoorus välja antavate grantide arv võib sellest erineda sõltuvalt taotluste vastavusest grandiprogrammi eesmärkidele ja nende tasemest.

5.6. Postimehe Fondi juhatus teeb otsuse taotluste rahastamise või mitterahastamise kohta teadusnõukogu koostatud pingerea alusel, tagades et vähemalt kaks kolmest grandist antakse neile taotlejatele, kelle doktorikraadi saamisest on möödunud vähem kui kümme aastat. Kui granti taotlejaks on olnud pärast kraadi saamist lapsehoolduspuhkusel või ajateenistuses, pikeneb selle aja võrra ka kümne aasta ajapiir.

5.7. Juhatus otsus on lõplik. Rahastamata jäänud taotluste kohta taotlejale põhjendust ei esitata.

6. Grandilepingu sõlmimine

6.1. Iga grandi kohta sõlmitakse grandi kestuse ajaks kolmepoolne grandileping Postimehe Fondi, partnerasutuse ja grandihoidja vahel, milles on ära toodud osapoolte õigused, kohustused ja vastutus.

7. Grandi kasutamise aruandlus

7.1. Grandihoidja esitab grandi kasutamise ja sisulise töö aruanded teadusnõukogule vastavalt grandilepingus kokku lepitud korrale ja tähtaegadele.

7.2. Grandi tulemuste avaldamisel tuleb publikatsioonis (artiklile, raamatule, internetilehele jne) märkida, et uurimus on läbi viidud Postimehe Fondi rahalisel toetusel, ning tuua ära vastava grand number.

7.3. Grandi vahearuanne grandi täitmisel tehtud teadustööst esitatakse kuu aega enne grandiaasta täitumist.

7.4. Teadusnõukogu vaatab vahearuanded läbi ja kinnitab need. Grandihoidja vastutustundetu tegevuse(tuse) korral on teadusnõukogul õigus grant ennetähtaegselt lõpetada.

7.5. Grandi lõpparuanne sisaldab nii teadustöö tulemuste kirjeldust kui ka ülevaadet tulemuste avalikust arutelust. Lõpparuanne esitatakse mitte hiljem kui kuus kuud pärast grandilepingu lõppemist.

7.6. Kui grandihoidja taotleb jätkugranti, siis esitab ta lõpparuande koos uue grandi taotlusega.

7.7. Teadusnõukogu esitab lõpparuanne hindamiseks sõltumatule retsensendile ja kinnitab lõpparuande retsenseerimise tulemuste põhjal.

7.8. Vahe- või lõpparuande kinnitamata jätmise korral kaotab grandisaaja õiguse Postimehe Fondist granti taotleda.

8. Granditaotluste hindamiskriteeriumid

8.1. Kavandatud uurimisprojekti vastavus programmi eesmärkidele ja teaduslik kvaliteet

- Uurimisteema aktuaalsus ning oodatavate tulemuste panus Eesti riigi, keele, kultuuri ja identiteedi kestlikkusele ja/või Eesti ühiskonna enesetunnetuse arengule;
- uuringute kava läbitõotatus, kavandatud meetodika põhjendatus, uuringute ajaline ja rahaline teostatavus, uurimisteema pikemaajalise edasiarenduse potentsiaal.

8.2. Taotleja kompetentsus

- Taotleja eelneva teadustöö kvaliteet ning tulemused ja potentsiaal kavandatud uuringute läbiviimiseks;
- taotleja potentsiaalne panus partnerasutuses tehtavasse uurimistöösse.

8.3. Taotluse soovitajate teaduslik renomee ja soovitude sisukus.

- Soovituskirjas esitatud argumendid taotluse toetuseks;
- soovitaja kompetents taotlust puudutavas valdkonnas;
- soovitaja erialase sideme kestus ja tihedus taotlejaga.